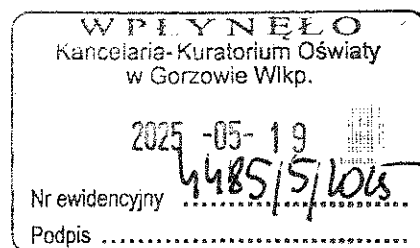

Data wysłania: 16.05.2025

Data otrzymania: 16.05.2025

Od: MINISTERSTWO EDUKACJI NARODOWEJ

<AE:PL-93685-55593-ATRTI-30>

Do:

KURATORIUM OŚWIATY W GORZOWIE WIELKOPOLSKIM

<AE:PL-26457-91114-JEWFT-25>

Znak sprawy: DKO-WNPP.0915.2.2024

W załączeniu przekazuję wystąpienie pokontrolne.

Załączniki:

1. undefined
2. undefined

Minister Edukacji

DKO-WNPP.0915.2.2024.AG
Warszawa, 13 maja 2025 r.

Pan
Mariusz Biniewski
Lubuski Kurator Oświaty
Kuratorium Oświaty w Gorzowie Wielkopolskim
ul. Jagiellończyka 10
66-400 Gorzów Wielkopolski

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Zgodnie z art. 47 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz.U. z 2020 r. poz. 224), przekazuję niniejsze Wystąpienie pokontrolne.

Na podstawie art. 6 ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz.U. z 2020 r. poz. 224) w związku z art. 60 ust. 1 pkt 2 w powiązaniu z art. 60 ust. 3 pkt 2 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz.U. z 2024 r. poz. 737) i art. 9h ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (Dz.U. z 2024 r. poz. 986) Ministerstwo Edukacji Narodowej w okresie od 29 maja do 30 czerwca 2024 r. przeprowadziło kontrolę¹ w Kuratorium Oświaty w Gorzowie Wielkopolskim, przy ul. Jagiellończyka 10, 66-400 Gorzów Wielkopolski, pn. *Realizacja przez Kuratora Oświaty nadzoru pedagogicznego w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa uczniom w czasie zajęć organizowanych przez szkołę lub placówkę oraz zadań związanych z awansem zawodowym nauczycieli.*

Celem kontroli była ocena prawidłowości realizacji przez Lubuskiego Kuratora Oświaty:

- 1) nadzoru pedagogicznego – sprawowanego w trybie kontroli doraźnych – w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa uczniom w czasie zajęć organizowanych przez szkołę lub placówkę;
- 2) zadań związanych z awansem zawodowym nauczycieli, tj.:
 - a) czynności podejmowanych w postępowaniu o nadanie nauczycielom stopnia awansu zawodowego na stopień nauczyciela dyplomowanego,
 - b) sprawowania nadzoru nad czynnościami podejmowanymi w postępowaniu o nadanie nauczycielom stopnia awansu zawodowego przez dyrektorów szkół oraz organy prowadzące szkoły.

Kontrola realizacji przez Kuratora Oświaty nadzoru pedagogicznego obejmowała okres od 1 września 2022 r. do 31 sierpnia 2023 r. (rok szkolny 2022/2023) natomiast kontrola realizacji zadań związanych z awansem zawodowym nauczycieli obejmowała rok 2023.

¹ Kontrolę przeprowadzili pracownicy Ministerstwa Edukacji Narodowej:

- 1) Anna Gawrońska – starszy wizytator Wydziału Nadzoru Pedagogicznego w Departamencie Kształcenia Ogólnego i Transformacji Cyfrowej MEN, na podstawie upoważnienia nr 28/2024 z 28 maja 2024 r.;
- 2) Aneta Manelska – starszy wizytator Wydziału Nadzoru Pedagogicznego w Departamencie Kształcenia Ogólnego i Transformacji Cyfrowej MEN, na podstawie upoważnienia nr 29/2024 z 28 maja 2024 r.;
- 3) Jan Chojnacki – radca w Wydziale Awansu Zawodowego Nauczycieli w Departamencie Kształcenia Ogólnego i Transformacji Cyfrowej MEN, na podstawie upoważnienia nr 30/2024 z 28 maja 2024 r.

Na podstawie wyników kontroli działalność Lubuskiego Kuratora Oświaty w ww. zakresie została oceniona pozytywnie mimo stwierdzonych nieprawidłowości w zakresie nadzoru pedagogicznego.

Ocenę uzasadniają ustalenia kontroli.

I. Nadzór pedagogiczny – sprawowany w trybie kontroli doraźnych – w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa uczniom w czasie zajęć organizowanych przez szkołę lub placówkę

W okresie objętym kontrolą podstawą sprawowania nadzoru pedagogicznego był art. 55 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – *Prawo oświatowe* (Dz.U. z 2021 r. poz. 1082, Dz.U. z 2023 r. poz. 900) oraz rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 25 sierpnia 2017 r. w sprawie nadzoru pedagogicznego (Dz.U. z 2021 r. poz. 1618) (dalej: rozporządzenie w sprawie nadzoru pedagogicznego).

Kontrola obejmowała dokumentację związaną z nadzorem pedagogicznym – sprawowanym w formie kontroli, w trybie doraźnym – w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa uczniom² w czasie zajęć organizowanych przez szkołę³ lub placówkę.

Zgodnie z § 3 ust. 1 rozporządzenia w sprawie nadzoru pedagogicznego, nadzór pedagogiczny jest realizowany przez wykonywanie zadań i czynności określonych w art. 55 ustawy – *Prawo oświatowe*, w trybie działań planowych lub doraźnych.

Doraźne działania są prowadzone przez organy sprawujące nadzór pedagogiczny w przypadku, gdy wystąpi potrzeba podjęcia działań nieprzewidzianych w planie nadzoru pedagogicznego, o którym mowa w § 20 ust. 1 (§ 3 ust. 3 ww. rozporządzenia).

Działania planowe i doraźne prowadzone przez dyrektorów szkół i placówek wynikają z potrzeb szkoły lub placówki (§ 3 ust. 4 ww. rozporządzenia).

W § 2 ust. 9 ww. rozporządzenia zawarto, że przez kontrolę należy rozumieć działania organu sprawującego nadzór pedagogiczny lub dyrektora szkoły lub placówki prowadzone w szkole lub placówce w celu oceny:

- a) stanu przestrzegania przepisów prawa dotyczących działalności dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej oraz innej działalności statutowej szkoły lub placówki,
- b) przebiegu procesów kształcenia i wychowania w szkole lub placówce,
- c) efektów działalności dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej oraz innej działalności statutowej szkoły lub placówki.

Organizacja i realizacja kontroli

Podstawą organizacji sprawowania przez Lubuskiego Kuratora Oświaty nadzoru pedagogicznego w okresie objętym kontrolą były cztery nw. regulacje:

1. Regulamin organizacyjny Kuratorium Oświaty w Gorzowie Wielkopolskim stanowiący załącznik do zarządzenia Nr 486/2017 Lubuskiego Kuratora Oświaty z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie ustalenia Regulaminu Organizacyjnego Kuratorium Oświaty w Gorzowie Wielkopolskim, zatwierdzony przez Wojewodę Lubuskiego 14.12.2017 r.; załącznik nr 1 do Regulaminu organizacyjnego – Struktura organizacyjna; załącznik nr 2 do Regulaminu organizacyjnego – wykaz szkół i placówek nadzorowanych przez kuratora. Zarządzenie weszło w życie 1 stycznia 2018 r.

² Ilekroć w niniejszym wystąpieniu jest mowa o uczniach - należy przez to rozumieć również wychowanków.

³ Ilekroć w niniejszym wystąpieniu jest mowa bez bliższego określenia o szkole - należy przez to rozumieć również przedszkola i inne formy wychowania przedszkolnego.

2. Zarządzenie Nr 338/2017 Lubuskiego Kuratora Oświaty z dnia 18 września 2017 r. w sprawie sposobu sprawowania przez Lubuskiego Wicekuratora Oświaty nadzoru nad Wydziałem Nadzoru Pedagogicznego w Kuratorium Oświaty w Gorzowie Wielkopolskim oraz nad Delegaturą Kuratorium Oświaty w Zielonej Górze.
3. Zarządzenie nr 229/2021 Lubuskiego Kuratora Oświaty z dnia 6 grudnia 2021 r. w sprawie ustalenia procedury w sprawie trybu planowania, przygotowania, przeprowadzania i dokumentowania kontroli w trybie działań doraźnych. Procedura w sprawie trybu planowania, przygotowania, przeprowadzania i dokumentowania kontroli w trybie działań doraźnych, w szkołach i placówkach nadzorowanych przez Lubuskiego Kuratora Oświaty stanowi załącznik do zarządzenia; w Procedurze określono wzory dokumentów.
4. Zarządzenie Nr 230/2021 Lubuskiego Kuratora Oświaty z dnia 6 grudnia 2021 r. w sprawie ustalenia procedury w sprawie wnoszenia i rozpatrywania pisemnych umotywowanych zastrzeżeń do ustaleń zawartych w protokole kontroli. Procedura w sprawie wnoszenia i rozpatrywania pisemnych umotywowanych zastrzeżeń do ustaleń zawartych w protokole kontroli stanowi załącznik do zarządzenia; w Procedurze określono wzory dokumentów.

Zarządzeniem Nr 229/2021 z 6 grudnia 2021 r. uchylono zarządzenie nr 6/2020 Lubuskiego Kuratora Oświaty z 12 lutego 2020 r. w sprawie ustalenia procedury w sprawie trybu planowania, przygotowania, przeprowadzania i dokumentowania kontroli w trybie działań doraźnych.

Zarządzeniem Nr 230/2021 z 6 grudnia 2021 r. uchylono zarządzenie Nr 493/2019 Lubuskiego Kuratora Oświaty z 18 grudnia 2019 r. w sprawie ustalenia procedury w sprawie wnoszenia i rozpatrywania pisemnych umotywowanych zastrzeżeń do ustaleń zawartych w protokole kontroli.

W regulaminie organizacyjnym Kuratorium Oświaty w Gorzowie Wielkopolskim z 2017 r. określono, że zadania nadzoru pedagogicznego realizują: Wydział Nadzoru Pedagogicznego w skład, którego wchodzi: Terenowy Zespół Wizytatorów w Międzyrzeczu, Terenowy Zespół Wizytatorów w Sulęcinie, Terenowy Zespół Wizytatorów w Żarach oraz Delegatura w Zielonej Górze.

W Procedurze w sprawie trybu planowania, przygotowania, przeprowadzania i dokumentowania kontroli w trybie działań doraźnych, w szkołach i placówkach nadzorowanych przez Lubuskiego Kuratora Oświaty (zarządzenie Nr 229/2021 z 6 grudnia 2021 r.) w § 5 *Zasady ogólne* wynikające z przepisów prawa dotyczących kontroli, określono kolejne czynności związane z organizowaniem i przeprowadzaniem kontroli doraźnej, wskazując do poszczególnych czynności osoby odpowiedzialne za ich wykonanie i terminy ich realizacji.

W Procedurze określone zostały n.w. wzory dokumentów:

- Wzór 1 - Notatka służbowa;
- Wzór 2 - Upoważnienie wizytatora/starszego wizytatora Kuratorium Oświaty w Gorzowie Wlkp. do przeprowadzenia kontroli w trybie działań doraźnych;
- Wzór 3 - Informacja o kontroli w trybie działań doraźnych;
- Wzór 4 - Protokół kontroli w trybie działań doraźnych;
- Wzór 5 - Pisemne wezwanie dyrektora szkoły lub placówki do niezwłocznego powiadomienia kuratora o sposobie realizacji zaleceń;
- Wzór 6 - Pismo wzywające dyrektora szkoły lub placówki do uzupełnienia informacji o sposobie realizacji zaleceń;
- Wzór 7 - Pisemne zawiadomienie organu prowadzącego szkołę lub placówkę o stwierdzeniu istotnych uchybień w działalności szkoły lub placówki.

W Procedurze w sprawie wnoszenia i rozpatrywania przez Lubuskiego Kuratora Oświaty pisemnych, umotywowanych zastrzeżeń do ustaleń zawartych w protokole kontroli (zarządzenie Nr 230/2021 z 6 grudnia 2021 r.) określono sposób postępowania w związku ze zgłoszeniem przez dyrektora umotywowanych zastrzeżeń do ustaleń zawartych w protokole kontroli.

W Procedurze określono nw. wzory dokumentów:

- Wzór nr 1a - pisemne stanowisko uznania za niezasadne wniesionych zastrzeżeń dotyczących ustaleń zawartych w protokole kontroli przewidzianej w Planie Nadzoru Pedagogicznego Lubuskiego Kuratora Oświaty;
- Wzór nr 1b - pisemne uznanie za niezasadne wniesionych zastrzeżenia dotyczących ustaleń zawartych w protokole kontroli w trybie działań doraźnych;
- Wzór nr 1c - pisemne uznanie za niezasadne wniesionych zastrzeżeń dotyczących ustaleń zawartych w protokole kontroli spełniania przez szkołę niepubliczną warunków określonych w art. 14 ust. 3 ustawy – *Prawo oświatowe*.
- Wzór 2a - pisemna informacja o stwierdzeniu zasadności wniesionych zastrzeżeń dotyczących ustaleń zawartych w protokole kontroli przewidzianej w Planie Nadzoru Pedagogicznego Lubuskiego Kuratora Oświaty;
- Wzór 2b - pisemna informacja o stwierdzeniu zasadności wniesionych zastrzeżeń dotyczących ustaleń zawartych w protokole kontroli w trybie działań doraźnych;
- Wzór 2c - pisemna informacja o stwierdzeniu zasadności wniesionych zastrzeżeń, dotyczących ustaleń zawartych w protokole kontroli spełniania przez szkołę niepubliczną warunków określonych w art. 14 ust. 3 ustawy – *Prawo oświatowe*.

W toku kontroli zwrócono uwagę, że regulamin Kuratorium Oświaty w Gorzowie Wielkopolskim, zarządzenie Nr 229/2021 z 6 grudnia 2021 r. z załącznikiem oraz zarządzenie Nr 230/2021 z 6 grudnia 2021 r. z załącznikiem, zawierają nieaktualne dane promulgacyjne przywołanych aktów prawnych.

W okresie objętym kontrolą pracownicy Kuratorium Oświaty w Gorzowie Wielkopolskim przeprowadzili 82 kontrole doraźne, w ramach, których oceniano zapewnienie bezpieczeństwa uczniom w czasie zajęć organizowanych przez szkołę lub placówkę. W przypadku 46 kontroli dyrektorom szkół i placówek wydano łącznie 65 zaleceń dotyczących obszaru działania szkół i placówek związanego z bezpieczeństwem.

Kontrolą objęto dokumentację 23 kontroli doraźnych przeprowadzonych przez Kuratorium Oświaty w Gorzowie Wielkopolskim w okresie od 1 września 2022 r. do 31 sierpnia 2023 r., w wyniku których dyrektorom szkół i placówek zostały wydane zalecenia. Kontrola obejmowała działania Kuratora Oświaty w zakresie dotyczącym wydawania zaleceń przez organ sprawujący nadzór pedagogiczny, zastrzeżeń zgłaszanych do ustaleń zawartych w protokole kontroli oraz realizacji wydanych zaleceń.

Wyżej wymieniony zakres regulują przepisy ustawy *Prawo oświatowe* oraz rozporządzenia w sprawie nadzoru pedagogicznego.

Na podstawie art. 55 ustawy *Prawo oświatowe*:

- nauczyciele, o których mowa w art. 60 ust. 8⁴, mogą wydawać dyrektorom szkół i placówek zalecenia wynikające z przeprowadzonych czynności wraz z terminem ich realizacji (ust. 4);

⁴ Kurator oświaty oraz organy, o których mowa w ust. 1 i 4 oraz w art. 53 i art. 54, sprawują nadzór pedagogiczny przy pomocy nauczycieli zatrudnionych na stanowiskach wymagających kwalifikacji pedagogicznych w kuratoriach oświaty oraz w urzędach tych organów lub podporządkowanych im jednostkach organizacyjnych.

- dyrektor szkoły lub placówki, w terminie 7 dni od dnia otrzymania zaleceń, o których mowa w ust. 4, może zgłosić wobec nich zastrzeżenia do organu sprawującego nadzór pedagogiczny (ust. 5);
- dyrektor szkoły lub placówki, w terminie 30 dni od dnia otrzymania zaleceń, o których mowa w ust. 4, a w przypadku wniesienia zastrzeżeń zgodnie z ust. 5 - w terminie 30 dni od dnia otrzymania pisemnego zawiadomienia o nieuwzględnieniu zastrzeżeń, jest obowiązany powiadomić:
 - organ sprawujący nadzór pedagogiczny o sposobie realizacji zaleceń;
 - organ prowadzący szkołę lub placówkę o otrzymanych zaleceniach oraz o sposobie ich realizacji (ust. 6);
- w razie stwierdzenia istotnych uchybień w działalności szkoły lub placówki, organ sprawujący nadzór pedagogiczny niezależnie od środków, o których mowa w ust. 4, zawiadamia o stwierdzonych uchybieniach organ prowadzący szkołę lub placówkę (ust. 7);
- organ sprawujący nadzór pedagogiczny może wydawać organowi prowadzącemu szkołę lub placówkę zalecenia wynikające z czynności nadzoru. Przepisy ust. 5 i 6 stosuje się odpowiednio (ust. 8).

Zgodnie z rozporządzeniem w sprawie nadzoru pedagogicznego, tj.:

- § 16 ust. 1. pkt 5 i 6 kontrolujący sporządza protokół kontroli, który zawiera:
 - opis ustalonego stanu faktycznego, w tym ujawnionych nieprawidłowości, wnioski wynikające z przeprowadzonych czynności kontroli, a także zalecenia wraz z terminem ich realizacji, o których mowa w art. 55 ust. 4 ustawy;
 - pouczenie o prawie zgłoszenia przez dyrektora szkoły lub placówki zastrzeżeń do ustaleń zawartych w protokole kontroli;
- § 18 ust. 1 - 4:
 - dyrektor szkoły lub placówki, w terminie 7 dni roboczych od dnia otrzymania protokołu kontroli, może zgłosić do organu sprawującego nadzór pedagogiczny pisemne, umotywowane zastrzeżenia do ustaleń zawartych w protokole kontroli;
 - w przypadku zgłoszenia zastrzeżeń organ sprawujący nadzór pedagogiczny może zarządzić przeprowadzenie dodatkowych czynności kontrolnych;
 - w przypadku stwierdzenia zasadności zgłoszonych zastrzeżeń organ sprawujący nadzór pedagogiczny dokonuje zmian w protokole kontroli i przekazuje go dyrektorowi szkoły lub placówki;
 - w przypadku nieuwzględnienia całości lub części zgłoszonych zastrzeżeń organ sprawujący nadzór pedagogiczny sporządza pisemne stanowisko wobec zastrzeżeń i przekazuje je dyrektorowi szkoły lub placówki w terminie 14 dni roboczych od dnia otrzymania zastrzeżeń.

Do przeprowadzonych przez Kuratorium Oświaty w Gorzowie Wielkopolskim ww. 46 kontroli doraźnych w zakresie związanym z bezpieczeństwem w szkołach i placówkach, do których wydano zalecenia dotyczące tego obszaru działania, dyrektorzy kontrolowanych jednostek nie zgłosili do Kuratora Oświaty pisemnych zastrzeżeń do ustaleń zawartych w protokołach kontroli. W wyniku przeprowadzenia ww. kontroli, wydanych zostało łącznie 65 zaleceń dotyczących obszaru działania szkół i placówek związanego z bezpieczeństwem.

W wyniku kontroli 23 protokołów kontroli dokonano następujących ustaleń.

Zgodnie z § 16 ust. 1 pkt 5 rozporządzenia w sprawie nadzoru pedagogicznego, kontrolujący sporządza protokół kontroli, który zawiera opis ustalonego stanu faktycznego, w tym ujawnionych nieprawidłowości, wnioski wynikające z przeprowadzonych czynności kontroli, a także zalecenia wraz z terminem ich realizacji, o których mowa w art. 55 ust. 4 ustawy.

1. Spośród 23 protokołów kontroli (zawierających łącznie 34 zalecenia), w przypadku 22 protokołów (zawierających łącznie 33 zaleceń) określono termin realizacji zaleceń, wskazując konkretną datę lub określając ten termin zwrotem: „niezwłocznie”, „bezzwłocznie” lub „od dnia otrzymania protokołu kontroli”. W opinii kontrolerów, określone terminy umożliwiały realizację zaleceń we wskazanym czasie.
2. W 16 na 23 sprawdzanych kontroli wydane zalecenia były adekwatne do opisu stanu faktycznego i stwierdzonych nieprawidłowości. Były one sformułowane w sposób jasny i precyzyjny, niebudzący wątpliwości, co do sposobu ich realizacji.
3. Zalecenia zawarte w 23 protokołach kontroli były formułowane w sposób szczegółowy – wskazujący na konieczność podjęcia konkretnej czynności lub w sposób ogólny – wówczas wskazywano przepis prawa nakładający obowiązek określonego zachowania/działania.

Stwierdzone nieprawidłowości:

1. W przypadku protokołu kontroli o sygn. KO.II.5533.91.2022.AB (zawierającego 3 zalecenia) nie został wskazany termin realizacji 1 zalecenia.
Wymóg określenia terminu realizacji zaleceń wynika z § 16 ust. 1 pkt 5 rozporządzenia w sprawie nadzoru pedagogicznego, zgodnie z którym protokół kontroli zawiera: opis ustalonego stanu faktycznego, w tym ujawnionych nieprawidłowości, wnioski wynikające z przeprowadzonych czynności kontroli, a także zalecenia wraz z terminem ich realizacji, o których mowa w art. 55 ust. 4 ustawy.
2. Podczas kontroli ustalono, że w 3 sprawdzonych dokumentacjach kontroli doraźnych (sygn. KO.II.5533.47.2023.JC, KO.II.5533.82.2022.WT, KO.II.5533.91.2022.AB), zawierających łącznie 9 zaleceń, w wydanych zaleceniach przywołano przepisy zawierające nieaktualne dane promulgacyjne przywołanych aktów prawnych.

Dyrektor szkoły lub placówki, w terminie 30 dni od dnia otrzymania zaleceń, o których mowa w ust. 4, a w przypadku wniesienia zastrzeżeń zgodnie z ust. 5 - w terminie 30 dni od dnia otrzymania pisemnego zawiadomienia o nieuwzględnieniu zastrzeżeń, jest obowiązany powiadomić:

- organ sprawujący nadzór pedagogiczny o sposobie realizacji zaleceń;
 - organ prowadzący szkołę lub placówkę o otrzymanych zaleceniach oraz o sposobie ich realizacji (ust. 6);
1. We wszystkich 23 sprawdzonych dokumentacjach z kontroli doraźnych przeprowadzonych w przedszkolach, szkołach lub placówkach dyrektorzy przygotowali i przestali informacje o sposobie realizacji zaleceń. W 22 przypadkach dochowano 30-dniowego terminu powiadomienia kuratora oświaty o sposobie realizacji zaleceń.
W jednym przypadku nie dochowano ww. terminu. W Kuratorium Oświaty zostały podjęte działania w celu wyegzekwowania tego obowiązku, w wyniku których dyrektor szkoły przekazał do kuratorium informacje w ww. zakresie (informacja o sposobie realizacji zaleceń wpłynęła do kuratorium z dwutygodniowym opóźnieniem, licząc od dnia otrzymania zaleceń).
 2. Dyrektorzy szkół/placówek informowali o sposobie realizacji zaleceń wskazując jakie działania zostały/zostaną podjęte w celu ich realizacji. Informacje te, poza nw.

przypadkiem były spójne z ustaleniami stanu faktycznego zawartego w protokole kontroli.

Zgodnie z art. 55 ust. 7 ustawy *Prawo oświatowe* w razie stwierdzenia istotnych uchybień w działalności szkoły lub placówki, organ sprawujący nadzór pedagogiczny niezależnie od środków, o których mowa w ust. 4⁵, zawiadamia o stwierdzonych uchybieniach organ prowadzący szkołę lub placówkę; na podstawie art. 55 ust. 8 organ sprawujący nadzór pedagogiczny może wydawać organowi prowadzącemu szkołę lub placówkę zalecenia wynikające z czynności nadzoru.

W dwóch przypadkach w sytuacji stwierdzenia istotnych uchybień w działalności szkoły lub placówki, organ sprawujący nadzór pedagogiczny zawiadomił o stwierdzonych uchybieniach organ prowadzący szkołę lub placówkę. Organ prowadzący przekazał Kuratorowi Oświaty pisemne wyjaśnienia dotyczące podjętych działań.

Oceniając sprawność i skuteczność nadzoru pedagogicznego sprawowanego przez Lubuskiego Kuratora Oświaty pozytywnie należy ocenić przeprowadzenie przez Kuratorium kontroli doraźnych w związku ze składanymi skargami, wnioskami, zawiadomieniami dotyczącymi braku bezpieczeństwa uczniów/wychowanków.

Również pozytywnie oceniono działania Kuratorium Oświaty polegające na wykorzystaniu ankiety wśród uczniów jako narzędzia przy ustalaniu stanu faktycznego podczas kontroli doraźnych dotyczących bezpieczeństwa w szkole. Oceniając zagadnienie bezpieczeństwa uczniów w szkołach sprawdzano nie tylko przestrzeganie przepisów prawa w tym zakresie (w tym prawa wewnątrzszkolnego), ale też uwzględniano opinie uczniów nt. ich poczucia bezpieczeństwa w szkole.

II. Realizacja przez Lubuskiego Kuratora Oświaty zadań związanych z awansem zawodowym nauczycieli

Kontrola realizacji zadań związanych z awansem zawodowym nauczycieli dotyczyła:

- a) czynności podejmowanych w postępowaniu o nadanie nauczycielom stopnia awansu zawodowego na stopień nauczyciela dyplomowanego,
- b) sprawowania nadzoru nad czynnościami podejmowanymi w postępowaniu o nadanie nauczycielom stopnia awansu zawodowego przez dyrektorów szkół oraz organy prowadzące szkoły.

W zakresie zadań objętych kontrolą związanych z awansem zawodowym nauczycieli realizowanych przez Kuratora Oświaty w 2023 r. obowiązywał niżej przedstawiony stan prawny.

W okresie do dnia 31 sierpnia 2022 r. obowiązywała ustawa z dnia 26 stycznia 1982 r. – *Karta Nauczyciela* (Dz.U. z 2019 r. poz. 2215, z późn. zm.). Podstawą realizacji przez Kuratora Oświaty zadań było rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 26 lipca 2018 r. w sprawie uzyskiwania stopni awansu zawodowego przez nauczycieli (Dz.U. z 2020 r. poz. 2200).

W art. 9a ust. 1 ww. ustawy *Karta Nauczyciela* ustalono stopnie awansu zawodowego nauczycieli:

- 1) nauczyciel stażysta;
- 2) nauczyciel kontraktowy;
- 3) nauczyciel mianowany;

⁵ ust. 4 - nauczyciele, o których mowa w art. 60 ust. 8, mogą wydawać dyrektorom szkół i placówek zalecenia wynikające z przeprowadzonych czynności wraz z terminem ich realizacji.

4) nauczyciel dyplomowany.

Na podstawie art. 9b ust. 4 pkt 1-3 tej ustawy, nauczycielom spełniającym warunki, o których mowa w art. 9 ust. 1, oraz nauczycielom zatrudnionym w trybie art. 9a ust. 3 lub 4, w drodze decyzji administracyjnej, stopień awansu zawodowego nadaje:

- stopień nauczyciela kontraktowego - dyrektor szkoły,
- stopień nauczyciela mianowanego - organ prowadzący szkołę,
- stopień nauczyciela dyplomowanego - organ sprawujący nadzór pedagogiczny.

Przepisy art. 9b ust. 7 ww. ustawy wskazują, że organami wyższego stopnia w rozumieniu Kodeksu postępowania administracyjnego w sprawach, o których mowa w ust. 4 pkt 1-3 oraz ust. 6, są odpowiednio:

- 1) w stosunku do dyrektora szkoły - organ prowadzący szkołę, a w przypadku, gdy dyrektor szkoły jest jednocześnie osobą prowadzącą szkołę - organ sprawujący nadzór pedagogiczny;
- 2) w stosunku do organu prowadzącego szkołę - organ sprawujący nadzór pedagogiczny, a w przypadku nauczycieli placówek doskonalenia nauczycieli, z wyjątkiem placówek doskonalenia nauczycieli, o których mowa w art. 8 ust. 5 pkt 1 lit. b, ust. 6, ust. 7 pkt 2 i ust. 14 ustawy - *Prawo oświatowe* - kurator oświaty.

Na podstawie przepisów art. 9h ust. 1 ww. ustawy, nadzór nad czynnościami podejmowanymi w postępowaniu o nadanie nauczycielom stopnia awansu zawodowego przez:

- 1) dyrektorów szkół, organy prowadzące szkoły oraz komisje, o których mowa w art. 9g ust. 1 i 2 ustawy⁶ – sprawuje organ sprawujący nadzór pedagogiczny, a w przypadku placówek doskonalenia nauczycieli, z wyjątkiem placówek doskonalenia nauczycieli, o których mowa w art. 8 ust. 5 pkt 1 lit. b, ust. 6, ust. 7 pkt 2 i ust. 14 ustawy - *Prawo oświatowe* - kurator oświaty;
- 2) organy sprawujące nadzór pedagogiczny oraz komisje, o których mowa w art. 9g ust. 3⁷, 6a i 7a – sprawuje właściwy minister.

W dniu 1 września 2022 r. weszła w życie ustawa z dnia 5 sierpnia 2022 r. o zmianie ustawy – *Karta Nauczyciela oraz niektórych innych ustaw* (Dz.U. z 2022 r. poz. 1730), wprowadzająca zmiany dotyczące m.in. zasad awansu zawodowego nauczycieli. W dniu 13 września 2022 r. weszło w życie rozporządzenie Ministra Edukacji i Nauki z dnia 6 września 2022 r. w sprawie uzyskiwania stopni awansu zawodowego przez nauczycieli (Dz.U. z 2022 r. poz. 1914).

Zgodnie z art. 9a ust. 1 ustawy – *Karta Nauczyciela* (Dz.U. z 2023 r. poz. 984), ustalono dwa stopnie awansu zawodowego nauczycieli, tj. nauczyciela mianowanego i dyplomowanego.

Na podstawie art. 9b ust. 4, nauczycielom spełniającym warunki, o których mowa w art. 9b ust. 1-1c, oraz nauczycielom zatrudnionym w trybie art. 9a ust. 4 lub 5, w drodze decyzji administracyjnej, stopień awansu zawodowego nadaje:

- stopień nauczyciela mianowanego - organ prowadzący szkołę;
- stopień nauczyciela dyplomowanego - organ sprawujący nadzór pedagogiczny, a w przypadku nauczycieli placówek doskonalenia nauczycieli, z wyjątkiem placówek

⁶ Art. 9g ust.1 - Komisję kwalifikacyjną dla nauczycieli ubiegających się o awans na stopień nauczyciela kontraktowego powołuje dyrektor szkoły; ust. 2 - Komisję egzaminacyjną dla nauczycieli ubiegających się o awans na stopień nauczyciela mianowanego powołuje organ prowadzący szkołę.

⁷ Komisję kwalifikacyjną dla nauczycieli ubiegających się o awans na stopień nauczyciela dyplomowanego powołuje organ sprawujący nadzór pedagogiczny, a w przypadku nauczycieli placówek doskonalenia nauczycieli, z wyjątkiem placówek doskonalenia nauczycieli, o których mowa w art. 8 ust. 5 pkt 1 lit. b, ust. 6, ust. 7 pkt 2 i ust. 14 ustawy - *Prawo oświatowe* - kurator oświaty.

- doskonalenia nauczycieli, o których mowa w art. 8 ust. 5 pkt 1 lit. b, ust. 6, ust. 7 pkt 2 i ust. 14 ustawy - *Prawo oświatowe* - kurator oświaty;
- stopień nauczyciela dyplomowanego nauczycielom, o których mowa w art. 1 ust. 2 pkt 1b i art. 9ca ust. 10 - właściwy minister.

Przepisy art. 9b ust. 7 pkt. 2 ww. ustawy wskazują organy wyższego stopnia w rozumieniu *Kodeksu postępowania administracyjnego* w sprawach, o których mowa w ww. ust. 4 i są to odpowiednio:

- w stosunku do organu prowadzącego szkołę - organ sprawujący nadzór pedagogiczny, a w przypadku nauczycieli placówek doskonalenia nauczycieli, z wyjątkiem placówek doskonalenia nauczycieli, o których mowa w art. 8 ust. 5 pkt 1 lit. b, ust. 6, ust. 7 pkt 2 i ust. 14 ustawy - *Prawo oświatowe* - kurator oświaty.

Na podstawie przepisów art. 9h ust. 1. nadzór nad czynnościami podejmowanymi w postępowaniu o nadanie nauczycielom stopnia awansu zawodowego przez:

- 1) dyrektorów szkół, organy prowadzące szkoły oraz komisje, o których mowa w art. 9fa ust. 5, 10, 11 i 13 oraz art. 9g ust. 2 i 7b - sprawuje organ sprawujący nadzór pedagogiczny, a w przypadku placówek doskonalenia nauczycieli, z wyjątkiem placówek doskonalenia nauczycieli, o których mowa w art. 8 ust. 5 pkt 1 lit. b, ust. 6, ust. 7 pkt 2 i ust. 14 ustawy - *Prawo oświatowe* - kurator oświaty;
- 2) organy sprawujące nadzór pedagogiczny, kuratora oświaty oraz komisje, o których mowa w art. 9g ust. 3, 6a i 7a - sprawuje właściwy minister.

Kontrolą objęto dokumentację z postępowań kwalifikacyjnych na stopień nauczyciela dyplomowanego prowadzonych przez Lubuskiego Kuratora Oświaty. Dokumentacja obejmowała postępowania dotyczące nauczycieli ze wszystkich typów i rodzajów szkół.

W okresie objętym kontrolą, tj. w 2023 r. do Lubuskiego Kuratora Oświaty wpłynęło 406 wniosków o podjęcie postępowania kwalifikacyjnego na stopień nauczyciela dyplomowanego. Lubuski Kurator Oświaty wydał 402 decyzje o nadaniu stopnia nauczyciela dyplomowanego oraz 1 decyzję o odmowie nadania stopnia nauczyciela dyplomowanego. Wydano 3 decyzje o umorzeniu postępowania, ze względu na wycofanie wniosków przez nauczycieli.

Kontrolą objęto dokumentację dotyczącą:

- 1) 40 postępowań zakończonych decyzjami o nadaniu stopnia nauczyciela dyplomowanego; jednego postępowania zakończonego decyzją o odmowie nadania stopnia nauczyciela dyplomowanego;
- 2) trzech postępowań zakończonych wydaniem decyzji o umorzeniu postępowania na podstawie art. 105 § 1 Kpa.

W ramach ww. 41 postępowań wskazanych w pkt 1, kontrolą objęto dokumentację z prac komisji kwalifikacyjnych oraz dokumentację stanowiącą podstawę wydania decyzji o nadaniu i odmowie nadania stopnia nauczyciela dyplomowanego.

Dokumentacja została przygotowana zgodnie z przepisami obowiązującymi do dnia 31 sierpnia 2022 r., tj. ustawą z dnia 26 stycznia 1982 r. - *Karta Nauczyciela* i rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 26 lipca 2018 r. w sprawie *uzyskiwania stopni awansu zawodowego przez nauczycieli*, oraz od dnia 1 września 2022 r., tj. ustawą z dnia 26 stycznia 1982 r. - *Karta Nauczyciela* oraz rozporządzeniem Ministra Edukacji i Nauki z dnia 6 września 2022 r. w sprawie *uzyskiwania stopni awansu zawodowego przez nauczycieli*.

Dokumentacja z prac komisji kwalifikacyjnych obejmowała m.in.: pisma ustalające skład komisji kwalifikacyjnych, arkusze analizy formalnej, protokoły z posiedzeń komisji kwalifikacyjnych, zawiadomienia, oświadczenia członków komisji, zaświadczenia o akceptacji komisji kwalifikacyjnych.

Dokumentacja, którą nauczyciele dołączają do wniosków o podjęcie postępowania kwalifikacyjnego zgodnie z przepisami rozporządzenia w sprawie uzyskiwania stopni awansu zawodowego przez nauczycieli (§ 9 rozporządzenia z dnia 26 lipca 2018 r. oraz § 5 rozporządzenia z dnia 6 września 2022 r.) obejmowała min.: zaświadczenia dyrektorów szkół zawierające informacje o odbytych stażach; dokumenty świadczące o kwalifikacjach nauczycieli, akty nadania stopnia nauczyciela mianowanego; opisy i analizy sposobu realizacji wymagań, o których mowa kolejno w § 8 ust. 3 rozporządzenia z dnia 26 lipca 2018 r. i § 7 ust. 1 rozporządzenia z dnia 6 września 2022 r. oraz kopie kart oceny pracy.

Dokumentacja dotycząca prac komisji kwalifikacyjnych oraz dokumentacja stanowiąca podstawę nadania lub odmowy nadania stopnia awansu zawodowego przez Kuratora prowadzona była w sposób prawidłowy z zachowaniem należytej staranności. Uzasadnienia oceny punktowej zawarte w protokołach z posiedzeń komisji kwalifikacyjnych nie budziły zastrzeżeń.

Powołanie składów komisji kwalifikacyjnych, w tym dobór ekspertów odbywało się zgodnie z przepisami ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. – *Karta Nauczyciela*. W skład komisji kwalifikacyjnej dla nauczycieli ubiegających się o awans na stopień nauczyciela dyplomowanego wchodzi⁸:

- przedstawiciel organu sprawującego nadzór pedagogiczny, a w przypadku nauczycieli placówek doskonalenia nauczycieli, z wyjątkiem placówek doskonalenia nauczycieli, o których mowa w art. 8 ust. 5 pkt 1 lit. b, ust. 6, ust. 7 pkt 2 i ust. 14 ustawy – *Prawo oświatowe* - przedstawiciel kuratora oświaty, jako jej przewodniczący, a w przypadku, gdy o awans ubiega się dyrektor szkoły - także przedstawiciel organu prowadzącego szkołę;
- dyrektor szkoły, z wyjątkiem przypadku, gdy o awans ubiega się dyrektor szkoły;
- w brzmieniu przepisów ustawy obowiązujących do dnia 31 sierpnia 2022 r. - trzej eksperci z listy ekspertów prowadzonej przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania, zaś w brzmieniu przepisów ustawy obowiązujących od dnia 1 września 2022 r. - dwaj eksperci z listy ekspertów, o której mowa w ust. 11.

Decyzje dotyczące nadania stopni nauczyciela dyplomowanego oraz decyzja o odmowie nadania stopnia nauczyciela dyplomowanego zostały wydane w terminach, o których mowa w ustawie z dnia 26 stycznia 1982 r. – *Karta nauczyciela*, tj.:

- nauczycielom, którzy złożą wnioski o podjęcie odpowiednio postępowania egzaminacyjnego lub postępowania kwalifikacyjnego do dnia 30 czerwca danego roku, właściwy organ, o którym mowa w ust. 4, wydaje decyzję o nadaniu lub o odmowie nadania stopnia awansu zawodowego w terminie do dnia 31 sierpnia danego roku;⁹
- nauczycielom, którzy złożą wnioski o podjęcie odpowiednio postępowania egzaminacyjnego lub postępowania kwalifikacyjnego do dnia 31 października danego roku, właściwy organ, o którym mowa w ust. 4, wydaje decyzję o nadaniu lub o odmowie nadania stopnia awansu zawodowego w terminie do dnia 31 grudnia danego roku.¹⁰

Ww. postępowania kwalifikacyjne na stopień nauczyciela dyplomowanego oraz nadawanie i odmowa nadania przez Lubuskiego Kuratora Oświaty stopnia awansu zawodowego

⁸ Art. 9g ust. 3 i 4.

⁹ Art. 9b ust. 3.

¹⁰ Art. 9b ust. 3a.

nauczyciela dyplomowanego prowadzone były zgodnie z przepisami ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. – *Karta nauczyciela* (Dz.U. z 2019 r. poz. 2215 i Dz.U. z 2023 r. poz. 984), rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 26 lipca 2018 r. w sprawie uzyskiwania stopni awansu zawodowego przez nauczycieli (Dz.U. z 2020 r., poz. 2200), rozporządzenia Ministra Edukacji i Nauki z dnia 6 września 2022 r. w sprawie uzyskiwania stopni awansu zawodowego przez nauczycieli (Dz.U. z 2022 r. poz. 1914) oraz z przepisami ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. *Kodeks postępowania administracyjnego* (Dz.U. z 2023 r. poz. 775). W 2023 r. na podstawie art. 105 § 1 Kpa¹¹, ze względu na wycofanie wniosków przez nauczycieli, wydano trzy decyzje o umorzeniu postępowania.

Kurator oświaty sprawuje nadzór nad czynnościami podejmowanymi w postępowaniu o nadanie nauczycielom stopnia awansu zawodowego przez dyrektorów szkół oraz organy prowadzące szkoły i komisje. W okresie objętym kontrolą do Kuratorium Oświaty w Gorzowie Wielkopolskim nie wpłynęły odwołania od negatywnej oceny dorobku zawodowego nauczyciela za okres stażu oraz odwołania od decyzji organu prowadzącego szkołę odmawiające nadania stopnia nauczyciela mianowanego. Do Kuratorium Oświaty nie wpłynęły skargi na pracę komisji powoływanych przez Lubuskiego Kuratora Oświaty.

W ocenie kontrolujących zadania związane z awansem zawodowym nauczycieli, były organizowane i realizowane zgodnie z przepisami obowiązującym przed i po 1 września 2022 r. ustawy – *Karta nauczyciela*, rozporządzenia w sprawie uzyskiwania awansu zawodowego przez nauczycieli. Przy realizacji tych zadań stosowano *Kodeks postępowania administracyjnego*.

Mając na uwadze stwierdzone podczas kontroli nieprawidłowości w zakresie sprawowanego nadzoru pedagogicznego, na podstawie art. 46 ust. 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej, przedstawiam następujące zalecenia:

- w przypadku wydawania zaleceń po kontroli, należy określać terminy ich realizacji;
- zamieszczać aktualne dane promulgacyjne przywoływanych aktów prawnych.

Na podstawie art. 49 ww. ustawy o kontroli w administracji rządowej, przedstawiając powyższe wystąpienie pokontrolne, proszę o przekazanie w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia informacji o sposobie wykonania zaleceń.

Od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.

Z upoważnienia
Ministra Edukacji

Robert Bartold
Dyrektor Generalny
/ – podpisano cyfrowo/

¹¹ Art. 105 § 1. Gdy postępowanie z jakiegokolwiek przyczyny stało się bezprzedmiotowe w całości albo w części, organ administracji publicznej wydaje decyzję o umorzeniu postępowania odpowiednio w całości albo w części.

